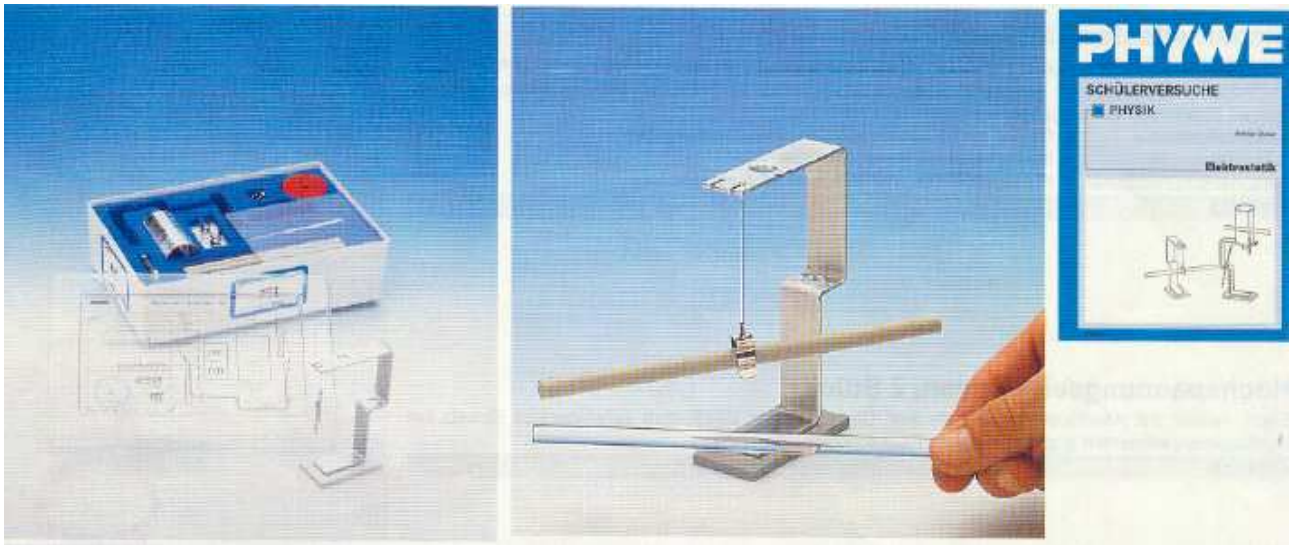

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Első kísérletek az elektrosztatikában!

Franciaországban a fizikus Dalibard már 250 évvel ezelőtt megpróbálta bebizonyítani, hogy a villámok és a szikrák ugyanolyan természetűek.

Ehhez Dalibard egy Párizs melletti faluban egy 12m hosszú vasrudat állíttatott fel, amely a földdel szemben szigetelve volt. A következő zivatarnál ehhez a rúdhoz egy földelt vashuzalt közelítettek. Remélte, hogy a villámlás pillanatában a szigetelt rúdról a földelt huzalra egy szikra ugrik át.

TESS Elektrosztatika

Az elektrosztatika eszközszerrendszer egy eszközkészletből áll, amellyel az alábbi elektrosztatikai kísérleteket lehet elvégezni.

Cikkszám	Megnevezés
13240.77	TESS Elektrosztatika EST
01163.01	Tanulói kísérletek - Fizika, elektrosztatika

Témakörök:

Témakörök (16 kísérlet)

Kontaktelektromosság

Töltésfajták bemutatása dörzsrúdon

Töltésfajták bemutatása fólián és lemezen

Elektromos erőhatások

Töltött testek között ható erők

Elektroszkóp modellje

Elektroszkóp működése

Influencia

Influencia vezetőknél és szigetelőknél

Erőhatás influenciánál (képtöltés)

Influencia megjelenése elektroszkópon

Töltéstároló

Vezető mint töltéstároló

Töltésmegoszlás Faraday-pohárban

Pozitív és negatív töltések tárolása

Töltésátvitel ingán keresztül

Szigetelők és vezetők

Töltések és szigetelők mozgékonyága vezetőkben

Vezetőképesség vizsgálata elektroszkóppal

Kisütés ionizálással

Kisütés csúcsoknál

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Elektrosztatika eszközkészlet, EST

Eszközgyűjtemény tároló dobozban, az elektrosztatikai tanulói kísérletek elvégzéséhez.

Az alábbiakból áll:

Elektroszkóp fémmutatóval	13027.01
Faraday-pohár, $d = 40\text{mm}$, $h = 75\text{mm}$	13027.03
Polikarbonát lap	13027.05
Polipropilén rúd, $d = 8\text{mm}$, $l = 175\text{mm}$ (2x)	13027.07
Akril rúd, $d = 8\text{mm}$, $l = 175\text{mm}$	13027.08
Influencia-lemez, $30\text{mm} \times 60\text{mm}$	13027.12
Neoncső	06656.00
Ingapár elektrosztatikához	13027.15
Szorító kerek rúdhöz zsineggel	13027.16
Állványrúd, $d = 8\text{mm}$, $l = 175\text{mm}$	02038.00
Gumidugó 49/40, furat 7mm	39263.01
Acetát fólia	08186.10

Cikkszám Megnevezés

13240.77 TESS Elektrosztatika, EST

Influencia megjelenése elektroszkópon

P1084700

Egy töltött rúd közelítésével az elektroszkópban töltésszétválasztás jön létre oly módon, hogy a mutatóban a vonzó töltések erősebbek mint a taszítóak. Ezáltal a vonzóerő túlsúlyban van és a mutató a rúd felé mozog. Ez ugyanúgy érvényes egy pozitív, mint egy negatív töltésű rúdra.

Kivonat az elemjegyzékből	Cikkszám/Menny,
Fólia, átlátszó, DIN A4, 100 lap	08186.10 1
Akril rúd, $d = 8\text{mm}$, $l = 175\text{mm}$	13027.08 1
Polipropilén rúd, $d = 8\text{mm}$, $l = 175\text{mm}$	13027.07 1
Elektroszkóp fémmutatóval egyebek	13027.01 1

„Tanulói kísérletek - Fizika, Elektrosztatika” (01163.01)

Kolbe-féle elektroszkóp

Nagy érzékenységű elektroszkóp, különösen alkalmas dörzselektromos kísérletekhez.

alkalmas árnyékkivetítésre

skálával ellátva

tűs csapágyazású mutató

a mutató a nullponti állásban rögzíthető

Fém ház, üvegből készült elülső és hátsó oldal, cellonból készült skála.

Csatlakozófej 4mm-es dugó részére hosszanti- és keresztfurattal ellátva, 4mm-

es hüvely a ház földeléséhez.

Műszaki adatok:

feszültség: cca. 1500V-ig

méret (mm): 100 x 50 x 140

07120.00

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Anyagok dörzselektromos kísérletekhez

1 | Rudak dörzselektromos kísérletekhez

- 1) Polipropilén, $l = 175\text{mm}$, $d = 8\text{mm}$
- 2) Akrilüveg, $l = 175\text{mm}$, $d = 8\text{mm}$
- 3) Borostyán, $l = 100\text{mm}$, $d = 10\text{mm}$
- 4) Ebonit, $l = 200\text{mm}$, $d = 10\text{mm}$
- 5) Üveg, $l = 300\text{mm}$, $d = 8\text{mm}$

Rudak dörzselektromos kísérletekhez

06200.00

06260.00

13027.07

13027.08

Üveg keverőrudak

40485.06

6 | Plexiüveg-rúd, $l = 200\text{mm}$

Töltésvizsgálóként szolgáló fém kupakkal, a homlokoldalon 4mm-es tengelyirányú furattal.

· $l = 200\text{mm}$

· $d = 10\text{mm}$

07941.00

7 | Macskaszőrme

Anyag elektrosztatikus kísérlethez, pl. egy 06200.00 ebonit rúd dörzsöléséhez.

· méretek (mm): 100 x 100

06203.00

8 | Selyemdarab

Anyag elektrosztatikus kísérletekhez, pl. egy 40490.55 üvegrúd megdörzsöléséhez.

méretek (mm): 200 x 200

9 | Ebonit rúd csapággal

Az elektromos töltések között ható erők bemutatására. 06316.00 túlpra helyezhető.

hossz: 140mm

átmérő: 10mm

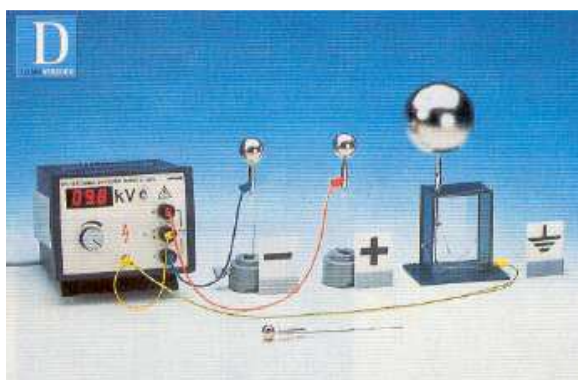
06265.00

10 | Bodzabél, 10 rúd

Az elektromos töltések közötti erőhatás szemléltetésére alkalmas.

hossz: 100mm

31372.00

A töltésmennyiség

P0497600

A töltéseket lehet szállítani és összegyűjteni. Az elektromos töltések igazolására ebben a kísérletben elektroszkópot használnak. Egy „elektromos kanálként” használt vezetőgömböt többször először a feszültségforrás egyik pólusával és utána a kísérleti testtel az elektroszkópon érintkezésbe hoznak. A kísérleti test fokozatosan feltöltődik. Ezzel az eljárással a töltés mint mennyiségi egység bevezethető.

Kivonat az elemjegyzékből

	Cikkszám/Menny,
Kolbe-féle elektroszkóp	07120.00 1
Vezetőgömb, $d = 20\text{mm}$	06236.00 1
Vezetőgömb, $d = 40\text{mm}$	06237.00 2
Vezetőgömb, $d = 120\text{mm}$	06238.00 1
Ellenállás, 10M Ω , dugó + hüvely	07160.00 2
Nagyfeszültségű tápegység 0-10kV	13670.93 1
Rúdtartó -PASS-	02006.55 2
Tartósarok	02066.00 3
Szigetelő nyél egyebek	06021.00 3

„Szemléltető kísérletek - Fizika, A/B kiadás, Elektromosság” (01141.31)

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Elektrosztatika eszközkészlet

Az elektrosztatika számos jelenségének hatásos és szemléletes bemutatására.

Kísérleti útmutatóval (8 kísérlet)

Szalaggenerátorral (07643.93) vagy influenciagéppel (07616.00) történő működtetéshez

A készlet tartalma:

- Állványtalp
- Élkerék
- Villámtábla
- Lánc (2 darab)
- Tűs csapágy csatlakozóval
- Alaplap csatlakozóval és rátéttel
- Ház gömbelektrodával
- Ház tüelektrodával
- Állványrúd tartó- és összekötő hüvellyel
- Golyó csatlakozóval
- Horoggal ellátott állványfogó
- Papírköteg
- Harangtartó
- Dörzsrúd 4mm-es furattal
- Tartóállvány
- Bodzabél kettős inga
- Bodzabél darabok (10 darab)

07644.00

Influenciagép (Wimhurst-gép)

Egy történelmi nagyfeszültségű generátor (Wimhurst-gép) utángyártása számos elektrosztatikai kísérlet veszélytelen elvégzéséhez; beállítható szikraköz; a töltésmennyiség növeléséhez a két beépített nagyfeszültségű kondenzátort (leideni palack) a szikraközzel párhuzamosan kell kapcsolni.

Műszaki adatok:

- max. szikrahossz: 70mm
- max. feszültség: 160kV
- tárcsaátmérő: 300mm
- max. tartós rövidzárási áram: 0,5μA
- méretek (mm): 350 x 200 x 385

Cikkszám Megnevezés

07616.00 Influenciagép

Szalaggenerátor, 230V/50Hz

Kompakt eszköz nagy egyenfeszültség előállításához. A hálózati üzemeltetéshez integrált motorral és a kézi üzemeltetéshez kiegészítő forgatókarral ellátva; levehető vezetőgömb 4mm-es kapcsolóhüvellyel.

Műszaki adatok:

- vezetőgömb átmérője: 210mm
- max. kimeneti feszültség: 150...200kV
- névleges feszültség: 230V
- fogantyún elhelyezett vezetőgömb szigetelő talppal, neoncső és 50cm-es kábel

→ Pótalkatrész:

Szállítószalag, b = 6cm, hajtósíj

07643.01

07645.97

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Elektromos töltések erőhatása

P0498300

Két elektromosan töltött test egymásra erőt gyakorol. Ez az erőhatás szemléletesen bemutatható: Egy golyó függ fonálon két töltött kondenzátorlemez között. A golyót érintkezésbe hozzuk az egyik lemezzel és utána elengedjük, az a két lemez között ide-oda ing. A golyó minden érintkezésnél megváltoztatja a polaritását és a szemközti lemez ismét magához vonzza.

Az elektrosztatikus erő mennyiségi meghatározásához 0,01N-os torziós erőmérőt (02416.00) használnak felfüggesztett vezetőgömbökkel (02416.01).

Kivonat az elemjegyzékből

	Cikkszám/Menny,
Összeállítható kondenzátor, kicsi	06228.00 1
Nagyfeszültségű tápegység 0-10kV	13670.93 1
Bodzabél 10 db	31372.00 1
Ellenállás, 10MΩ, dugó + hüvely	07160.00 2
Szigetelő nyél	06021.00 1
Műanyag üreges golyó füllel	06245.00 1
Selyemfonál, l = 200m	02412.00 1
Összekötő kábel, l = 10cm, piros	07359.01 1
Összekötő kábel, l = 75cm, piros	07362.01 1
Összekötő kábel, l = 75cm, kék	07362.04 1

„Szemléltető kísérletek - Fizika, A/B kiadás, Elektromosság” (01141.31)

Vezetőgömbök

Elektrosztatikus kísérletekhez, pl. egy gömb kapacitásának meghatározásához, influencia-kísérletekhez, valamint 06273.00 Cavendish-féle félgömbökkel kapcsolatos kísérletekhez.

Sárgarézből készült üreges gömb, nikkelezett, 4mm-es dugóval; pl. 06021.00 szigetelő nyélre helyezhető.

Cikkszám Típus

06236.00 Vezetőgömb, d = 20mm

06237.00 Vezetőgömb, d = 40mm

06238.00 Vezetőgömb, d = 120mm

Műanyag üreges gömb füllel

Elektromos térben az influencia és az erőhatás igazolására használható.

Könnyű golyó vezető felülettel.

· átmérő: 38mm

06245.00

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Kondenzátorlemez

Alumínium korong 4mm-es dugóval; párosan használható egy kondenzátor összeállításához, pl. szigetelő nyél (06021.00) segítségével; elektroszkópra (07120.00) is helyezhető.

· átmérő: 60mm

06234.00

Faraday-pohár

Fémből készült üreges testeknél a töltés- és tereeloszlás vizsgálatához; gyűjtőedénynek is alkalmas folyadékcseppek részére, amelyek töltését kell mérni.

Fém pohár 4mm-es dugóval, pl. 06021.00 szigetelő nyélre vagy 07120.00 elektroszkópra helyezhető.

· magasság: 140mm

· átmérő: 65mm

06231.00

Fóliaköteg

Az elektrosztatikus taszítás szemléltetésére; köteg műanyag fóliából, fémrúdon 4mm-es dugóval. Pl. szalaggenerátorra helyezhető.

· rúd hossz: 24cm

· köteghossz: 28cm

06241.00

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Vezetőgömb felfüggesztéssel

Egy pár, az elektrosztatikus erők torziós erőmérő segítségével történő mennyiségi méréséhez; nagyon könnyű vezetőgömbök (műanyag gömb elektromos vezetőfelülettel) merev felfüggesztőrúddal ellátva a torziós erőmérő emelőkarján szorítócsavarral történő rögzítéshez.

A kompenzációs eljárással történő úttalan erőmérés elkerüli az influencia következtében fellépő mérési hibákat.

- gömbközéppont - felfüggesztőrúd teljes távolság: 370mm
- gömbátmérő: 3800

02416.01

Torziós erőmérő 0,01N

Erőmérő torziós rugóval a nagyon kis erők mérésére, pl.: a felületi és határfelületi feszültségek meghatározása vagy a testek elektrosztatikus és mágneses kölcsönhatásának vizsgálata (Coulomb törvény). Az erőmérő két beállító gombbal rendelkezik, amelyekkel az áttételeken keresztül finom csavarást lehet gyakorolni a torziós szalagra. Egy gomb szolgál a nullpont korrigálására és az előterhelés kiegyenlítésére, egy másik pedig a tényleges mérésre. A mért erőt a jól látható skála mutatja. Mindkét forgógomb forgásszögét ütközők határolják, amelyekkel elkerüljük a torziós szalag túlterhelését. A mérési elv egy kompenzációs eljárás alapján, amely egy messzemenően kis súrlódású és úttalan erőmérést tesz lehetővé. Hogy a mutató rövid beállási idejét elérjék, az eszközt örvényáram csillapítással látták el. A tároláshoz két védőcső áll rendelkezésre.

Műszaki adatok:

- elülső skála mérési tartomány: 10mN
- dobskála mérési tartomány: ± 3 mN
- előerő kompenzáció: 10mN
- maximális emelőkar terhelés: 0,2N emelőkaronként
- mérési tartomány a névleges mérési tartományon túl: 10%
- durva/finombeosztás: 1 mN/0,1 mN
- skálaátmérő: 170mm
- emelőkar hossza: 240mm

02416.00

Síkkondenzátor, $d = 260$ mm

Precíziós kondenzátor elektrosztatikai kísérletekhez, pl. a síkkondenzátor töltése, feszültsége és kapacitása közötti összefüggés vizsgálatához és a dielektromos állandó méréséhez, valamint az ϵ_0 influencia-állandó pontos meghatározásához; a stabilan álló lemez szigetelt, míg a mozgó lemez az állvánnyal vezető módon van összekötve. A távolság finombeállítása orsóhajtás segítségével történik; a távolság leolvasása a nónius-skáláról 1/10mm pontossággal lehetséges.

Műszaki adatok:

- lemeztávolság: 0...70mm
- leolvasási pontosság: 1/10mm
- lemezátmérő: 260mm
- lemezvastagság: 6mm

06220.00

Összeállítható kondenzátor, kicsi

A síkkondenzátor töltése, feszültsége és kapacitása közötti összefüggés vizsgálatához és a dielektromos állandó méréséhez. Két alumínium lemez, az egyik lemez egy 4mm-es csatlakozóhüvellyel ellátott szigetelő nyélen van rögzítve; a nyél hossza 190mm; a nyél átmérője 12mm; a nyélvég 10mm hosszú; a másik lemez 4mm-es dugóval van ellátva pl. egy szigetelő nyélben (06021.00) történő tartáshoz vagy két kondenzátor kettős kapcsolóhüvellyel (07264.00) segítségével történő sorba kapcsolásához.

- lemez mérete (mm): 200 x 200 x 4

Tartalmazott kiegészítők:

Távtartó lemez, 1 készlet

06228.01

06228.00

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Öszeállítható kondenzátor, nagy

A 06228.00-hoz hasonló, csak dupla felülettel; ezenkívül mindkét lemez szigetelő nyélen van rögzítve.

- lemez mérete (mm): 283 x 283 x 4

Tartalmazott kiegészítők:

Távtartó lemez, 1 készlet

06228.01

06223.00

Távtartó lemez, 1 készlet

Szigetelő műanyag lemezek piros, kék, sárga színben.

- átmérő: 10mm
- magasság: 2, 3, 4mm

06228.01

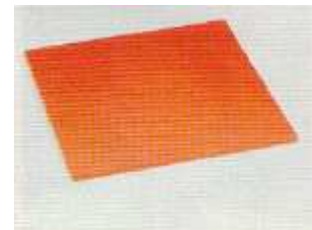

Távtartó lemez, $h = 10\text{mm}$, 10 db (felső kép)

Szigetelő műanyag lemezek, speciálisan a 06228.00 és a 06223.00 összeállítható kondenzátorokkal történő használatra, a 06223.01 műanyag lemezzel (kép nélkül) összekötve.

- átmérő: 10mm
- magasság: 10mm

11500.02

Műanyag lemez (dielektrikum)

Az összeállítható kondenzátorokban (06228.00 és 06223.00) dielektrikumként történő használatra, a távtartó lemezzel (11500.02) összekötve; azonos vastagság mint a síkkondenzátorban (06220.00).

06223.01

Cavendish-féle félgömbök

Az influenza hatásának vizsgálatára és az elektromos tér erőssége és a megosztott töltések nagysága közötti mennyiségi összefüggés meghatározására, valamint egy gömbkondenzátor vezetőgömbökkel történő összeállításához. 2 nikkelezett sárgaréz félgömb egy-egy szigetelő nyélen.

- gömbátmérő: 120mm
- fogantyú átmérője: 10mm
- fogantyú hossza: 140mm

06273.00

Kúpos vezető

Egy vezető töltéssűrűségének megoszlása és a felületének formája közötti összefüggés bemutatására. Fém henger a homlokoldalon külső és belső kúppal; szigetelő nyélen. Töltésmérőnek pl. egy egyenáramú mérőerősítő (13620.93) alkalmas.

- átmérő: 80mm
- hossz: 160mm
- fogantyú hossza: 200mm
- fogantyú átmérője: 16mm

06271.00

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Leideni palack 2000pF

Nagyfeszültségű kondenzátor.

- üveg magassága: 170mm
- átmérő: 50mm

06226.00

Faraday-kalitka

Az elektromos tér leárnnyékolására; fémhálóból készült harang horoggal ellátva. Az alsó lezárást pl. egy fémlapra helyezéssel lehet elérni.

- magasság: 300mm
- átmérő: 240mm

06249.00

Fémhálós lap

Párosan használható egy nagyfelületű síkkondenzátor összeállításához, ill. kiterjedt homogén elektromos terek előállításához. Lecsavarható szigetelő nyélen elhelyezve; két 4mm-es csatlakozóhüvely a fogantyú fejében. A fogantyú átmérője a végén 10mm hosszán le van csökkentve; minden állványba befogható. (Rúdtartó nélkül)

- lapátmérő: 400mm
- fogantyú hossza: 210mm
- fogantyú átmérője: 12,5mm

06248.00

„Veszélyes elektromos feszültség” figyelmeztető tábla

Üvegszál megerősítésű műanyagból, nyélen elhelyezve.

- nagyság (mm): 190 x 290
- fogantyú átmérője (mm): 10

06543.00

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Erővonal-eszköz, komplett

A különböző formájú elektródák közötti elektromos tér alakulásának bemutatására, azok benedvesítése nélkül. Az egyes elektróda-alakzatok plexiüveg lapra vékony vezető réteg formájában kopásállóan vannak felhordva. Az erővonalképek ábrázolása szénporral történik a mindenkori plexiüveg lapra állított küvetában, amelyet 1-2mm magasan ricinusolajjal töltenek meg. Küvetta nagyméretű gyűrű alakú elektródával 4mm-es csatlakozóhüvellyel. Könnyű tisztítani, mivel a plexiüveg lapok a ricinusolajjal nem érintkeznek. Megfelelő feszültségforrás: nagyfeszültségű tápegység 0...25kV (13671.93).

- méretek: 180mm x 180mm
- küvetta: d = 120mm

Elemjegyzék

	Cikkszám/Mennyiség
Elektroszkóp-modell	06251.01 1
Síkkondenzátor-modell	06251.02 1
Hengerkondenzátor-modell	06251.03 1
Kétgolyós-modell	06251.04 1
Golyó egy kondenzátorlemez-modell előtt	06251.05 1
Küvetta	06251.06 1

→ Szükséges kiegészítők:

Szénpor, 500g 06255.00

Ricinusolaj, 250ml 31799.27

06251.88

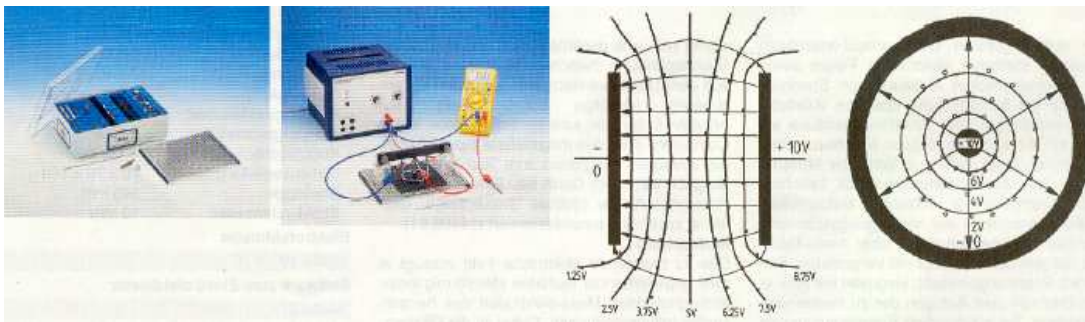
Eszközkészlet ekvipotenciális vonalakhoz

Elektromosan vezető papíron lévő ekvipotenciális vonalak egyszerű kiméréséhez és felrajzolásához.

- Nem szükséges elektrolit
- Közvetlen feszültségmérés nagy ellenállású feszültségmérővel
- A mérési pontok a mérés során egy darab fehér papírra átvihetők (átnyomhatók)
- Tanulói kísérletnek is alkalmas
- Részletes kísérleti leírást tartalmaz

Az eszközkészlet az alábbiakból áll:

- Raszteres lemez 19cm x 21cm 13002.00
- Univerzális tartó (2x) 13024.13
- Polikarbonát lap 13027.05
- Elektródakészlet tartóval 13027.24
- Kötőtű, 2 db a készletből 06342.00
- Krokodilcsipesz, 3 db a készletből 07274.03
- Speciális szénpapír (30 vágásra elegendő) 13027.29
- Tároló doboz 11986.00

13029.88

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

Elektromos tér és potenciál mérése

A PHYWE elektromos tér-mérőjével egyedülálló mérőrendszer áll rendelkezésre az alábbi lehetőségekkel:

- Az elektromos térerősség vezeték nélküli mérése pl. töltött vezetőkörök környezetében vagy síkkondenzátorban
- Elektrosztatikus feszültségmérés nagy érzékenységgel (felbontás: 0,1V)
- Potenciálmérés levegőben
- Soros port egy számítógép csatlakoztatásához (a szállított kábelen keresztül)

Elektromos tér-mérő

A statikus elektromos tér vezeték nélküli és előjelhelyes méréséhez, valamint feszültségek elektrosztatikus méréséhez, amelyekhez a hagyományos statikus voltmérő túl érzéketlen. Nyélen elhelyezett acéllemez ház, a földvezeték csatlakoztatásához 4mm-es furattal ellátva; nyomógombos kapcsoló a mérési tartomány kiválasztásához; mérési tartomány kijelzése LED-ekkel; forgógomb az elektromos nullpontbeállításához; a tápfeszültség és a kijelző csatlakoztatása 4mm-es hüvelyeken keresztül. Aranyozott mérőfej aranyozott lapátkerékkel; aranyozott feszültség-előtét, a mérendő feszültség rákötéséhez két 4mm-es kapcsolóhüvellyel. Az elektromos energiaellátásra minden 14 és

18V közötti stabilizált, földetlen egyenfeszültség (pl. 13500.93 univerzális tápegységből) alkalmas. Adatkimenet egy számítógép soros portjára történő csatlakoztatáshoz a szállított speciális kábelon keresztül. Az adatkimenet tesztelésére egy egyszerű programot mellékelünk. Ajánlatos továbbá egy kényelmes kiértékelő szoftver (14406.61).

Mérési elv:

A mérendő elektromos tér az érzékelő fej két egymástól elszigetelt, csillag alakú, egymásba kapcsolódó mérőelektródájában influenciatöltést hoz létre. Ennél a felületi töltéssűrűség a térerősséggel szigorúan arányos. Egy csillag alakú, a mérőelektródák előtt forgó lapátkerék felváltva leárnyékolja az egyik vagy a másik elektródát a

mérendő térrel szemben, úgy hogy influencia váltakozó áram jön létre, amelynek amplitúdója a térerősség összegének mértéke és fázishelyzete a tér irányától függ. Ezt a váltakozó áramot az eszközben felerősítik és a térerősséggel arányos egyenfeszültséggé alakítják, amelyet egy csatlakoztatandó mérőműszerrel mérnek. A mérőfej lezárása által a kiegészítő feszültségmérő előtéttel, amelybe egy szigetelt kondenzátorlemez van beépítve, az eszköz egy nagy érzékenységgű, statikus voltmérővé válik.

Műszaki adatok:

- üzemi feszültség: 14...18V-
- áramfelvétel: < 200mA
- mérési tartományok:
  - térerősség: 1-10-100kV/m
  - feszültség: 10-100-1000V
- bementi ellenállás feszültségmérésnél: cca. $10^{16}\Omega$
- bemeneti kapacitás feszültségmérésnél: 10pF

Felbontás a legérzékenyebb mérési tartományban:

- térerősség: 0,1V/cm
- feszültség: 0,1V
- pontosság: $\pm 3\%$
- kimeneti ellenállás: 10k Ω
- kimeneti feszültség: $\pm 10V$
- rövid idejű drift: < 1%/h
- ház mérete (mm): 70x 70 x 150
- fogantyú hossza: 145mm
- fogantyú átmérője: 10mm

Elektromos tér-mérő

11500.10

Szoftver az elektromos térmérőhöz

14406.61

Mérőblende x 10 elektromos tér-mérőhöz

Az elektromos tér-mérő mérési tartományának 10-es tényezővel történő kiterjesztéséhez, a térerősség 1000kV/m-ig történő méréséhez. A 11500.10 elektromos tér-mérő mérőfejére helyezendő aranyozott lyukblende.

11500.03

2.4 Fizika - Elektromosság

2.4.4 Elektrosztatika, elektromos tér

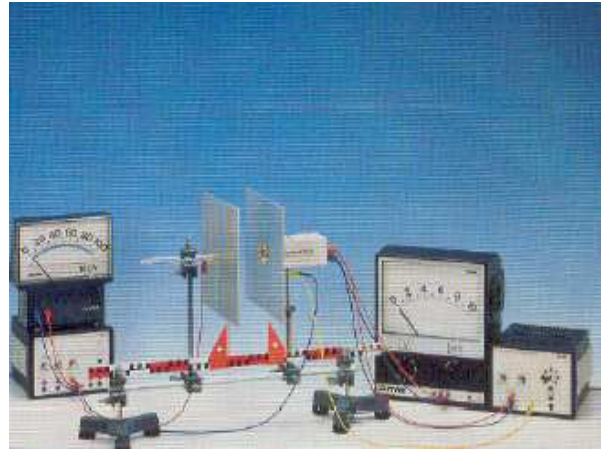
Elektromos terek és potenciálok mérése

A térerősség a lemeztávolság függvényeként

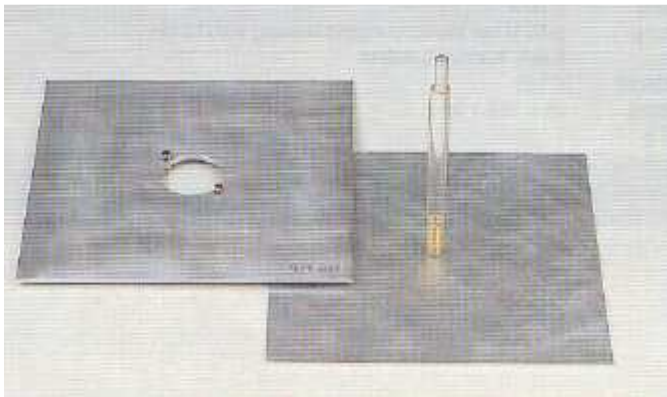
P1293100

Egy síkkondenzátorban az elektromos térerősség a lemezek távolságától függ. Állandó feszültségnél a térerősség fordítva arányos a lemeztávolsággal.

Kivonat az elemjegyzékből	Cikkszám/Menny,
Műanyag üreges gömb füllel	06245.00 1
Vezetőgömb, $d = 40\text{mm}$	06237.00 2
Kondenzátorlemez, $283\text{mm} \times 283\text{mm}$	06233.02 2
Távtartó lemez, 1 készlet	06228.01 1
Szigetelő nyél	06021.00 2
Vezetőgömb felfüggesztéssel	02416.01 1
Torziós erőmérő $0,01\text{N}$	02416.00 1
Analóg demo multiméter, ADM2	13820.00 1
Nagyfeszültségű tápegység $0-25\text{kV}$	13671.93 1
Nagyfeszültségű tápegység $0-10\text{kV}$	13670.93 1
Egyenáramú mérőerősítő	13620.93 1
Adapter, BNC-hüvely/ 4mm -es dugó	07542.20 1
Árnyékolt kábel BNC, $l = 750\text{mm}$	07542.11 1
Ellenállás, $10\text{M}\Omega$ dugó + hüvely	07160.00 3

Kondenzátorlemez

1 | Kondenzátorlemez furattal, $d = 55\text{mm}$

Egy síkkondenzátorban lévő tér elektromos tér-mérő segítségével történő méréséhez, amelynek mérőfeje pontosan illik a lemez furatába és ezzel a két kondenzátorlemez egyikét képezi (megfelelő ellenlemez: 06233.02).

- anyag: alumínium
- lemez méret (mm): $283 \times 28 \times 34$

11500.01

2 | Kondenzátorlemez $283\text{mm} \times 283\text{mm}$

Ellenlemezként történő használathoz egy síkkondenzátorban lévő elektromos tér méréséhez a 11500.10 elektromos tér-mérővel és a 11500.01 furatos lemezzel összekötve, fix szigetelő nyéllal. Az alumíniumlemez a 06233.00 nagyméretű összeállítható kondenzátor alkotóeleme is.

- fogantyú hossza: 190mm

06233.02

Potenciál-mérőszonda

Az elektromos tér-mérővel (11500.10) összekötve az elektrosztatikus térpotenciál mérésére szolgál. Fémből készült vezető, mérőcsúccsal, csatlakozás 4mm -es hüvelyen keresztül; a vezetővel párhuzamosan csúccsal és csőcsatlakozóval rendelkező üvegcső a gázellátás (pl. bután- vagy városi gáz) bekötéséhez; fogantyú a rögzítéshez (pl. 02060.00 tartóban).

- szonda hossza: 375mm
- fogantyú hossza: 1450mm

11501.00

